

13. lugu

Merle Must: „...võrratu grupp häid inimesi“

...õpib Tartu Ülikoolis eesti keelt ja ajakirjandust
...liitus SA TÜK Lastefondiga 2011. aasta veebruaris
...on SA TÜK Lastefondi vilistlane
...panustab Lastefondi ka läbi igapäevaste töökohustuste
...vaatab tulevikku lootusrikkalt



Mis on Lastefond?

Üks vaimustav organisatsioon, mille tegevuses osalevad inimesed panustavad – igaüks määratult palju – igapäevaselt oma aega ning vaeva, parandamaks laste ravitingimusi, samuti harivad inimesi laste tervise teemadel ning loomulikult veedavad isekeskis hästi aega!

Kust kuulsid Lastefondi olemasolu ja tegevuste kohta?

Olin parasjagu teinud otsuse vahetada eriala – õppisin enne hambaarstiks, kuid sain aru, et minu tulevik on ikkagi ajakirjanikuna – kui minu sõbrad, kallid Margit, Kerda ja Liina, läksid Lastefondi infoüritusele. Nende seltsis sinna läksin ja ka jäin.

Mis ajendas Sind liituma Lastefondi vabatahtlikega?

Tahtsin anda ühiskonnale midagi tagasi: mul on vaimustav võimalus õppida, elada ja töötada peaaegu täpselt nii, nagu soovin, seega peaksin aitama teisi. Mind kannustas ka huvi terviseteemade vastu, olen püüdnud ka oma ajakirjanikuteel neid kajastada. Kahjuks on elu ajakirjanikutöö ja kooli tõttu muutunud nii kiireks ja pingeliseks, et pean hetkel keskenduma kindlatele suundadele, mistõttu pole mul võimalik hetkel oma aega Lastefondile annetada.

Mida pead enda olulisimaks panuseks/saavutuseks Lastefondi vabatahtlikuna?

Olin huviliste koordinaator ehk aitasin juurde tuua toredaid inimesi, samuti olemasolevaid motiveerida. Lisaks muidugi kogutud panus, mis aitab ehk tuua mõne lapse ja lapsevanema päeva killukese rõõmu.

Siiski pean ehk tähtsamaks tööga seotud panust: nimelt olen ajakirjanikuna saanud Lastefondist vajalikke kontakte, et juhtida avalikkuse tähelepanu diabeediteemadele, puuetega laste hoolekandele jmt. Meedia mõju on vahel asjade liikuma saamiseks väga oluline...

Mida on vabatahtliku töö Lastefondis Sulle andnud?

Tunde, et kui Eestis on nii häid ja toredaid inimesi, siis on lootust, et olukord siinses sotsiaalhoolekandes ja tervise poliitikas tõepoolest paraneb. Samuti on mu elus nüüd olemas lastefondilistest toredad sõbrad ☺

Mida on vabatahtliku töö Lastefondis Sinult võtnud?

Eks see aktiivsel tegutsemisajal võttis kolmapäeva õhtupoolikud ja mõned närvirakud ürituste korraldamisel, kuid kõik see sai ka tasutud ☺ Praegu on mul aga tühi tunne, kui mõtlen, et näed, käes on maratoni päev, aga mina istun kodus ja õpin või teen tööd, mitte ei ole Lastefondi telgis fondi tutvustamas või lastega mängimas.

Kas ja kuidas on vabatahtliku töö Lastefondis muutnud Sinu suhtumist lastesse ja ühiskonda tervikuna?

Armastan lapsi, olen neid vist kogu aeg armastanud. Tajun aga aina enam, kui kaitsetud nad on, nii üldiselt kui ka riigi silme ees. Vaja on võidelda ja hoida. Eelkõige hoida ja inimeste suhtumist muuta: haiged ei tohiks olla eemalepeletavad, vaid pigem just vastupidi. Nõrgemaid tuleb aidata, sest ühiskonda ei tohi üles ehitada laipadele.

Miks soovivad sõbral Lastefondi vabatahtlikega liituda?

Elul on märksa rohkem perspektiivi, kui seal on suur osa heategevust – nii saab tõesti inimesi aidata!

Palun meenuta lõbusat lugu, juhtumit või fakti seoses Lastefondi vabatahtliku tööga, mida tahaksid teistega jagada!

See pole küll nüüd otseselt lõbus, aga vist kõige olulisem. Võiksin küll jutustada inspireerivatest vestlustest maratonitelgis, ühistest kohvitassidest ja kogutud annetustest, kuid eelkõige tuleb mulle meelde Peeter. Või pigem Peetri ema.

Peeter elab ühes väikses paigas Türi ja Paide vahel. Peeter on 15-aastane. Peetril on sügav puue, ta ei liigu ise, tal on pidevalt krambid. Peeter on ahistatud oma ratastooli või lamamisvoodisse (mille ostmist on abistanud Lastefond, kes on aidanud perel tasuda ka ravikulude, pesemisvanni eest jne), ta ei näe päikesevalgust. Seda ka paraku Peetri ema.

Anne on imetlusväärne naisterahvas. Ta veedabki oma päevad põhimõtteliselt selles ühes toas Peetri kõrval. Ta on küll väljaõppinud, tal on inseneriharidus, aga ta pole 15 aastat poja kõrvalt lahkunud, sest katsed teda pikemalt näiteks Viljandi lasteabikeskuses hoida on luhtunud. Nüüd poleks see enam võimalikki, sest Peetri olukord ei võimalda teda transportida.

Seda, kas Peeter enam üldse midagi aru saab, me ei tea. Ta reageerib välismaailmale ainult krampide ja ebamääraste häälotsustega. Anne ootab Peetri lahkumist. Ja teda selles süüdistada ei saa. Seni tahab ta teha kõik, et poja elu – või selle lõpp – oleks võimalikult meeldiv. Anne annab Peetrile ravimeid, üritab teda tõsta, pesta, toita (sondi kaudu, juba ammu...), ta vaatab tema kõrval televiisorit ja teeb käsitööd. Anne on aga emotsionaalselt ja füüsiliselt inimvare, kes aga siiski suudab hoolida.

Ajakirjaniku tulekuks on lauale asetatud imeline maasikatort, kuigi ajakirjanik on olukorda nähes kõike muud kui valmis suviseks pärastlõunakohviks. Peetri lugu asetub kokku kui vaagnale kerkiv küpsetis. Esmalt põhi – sündinud poisike, kellega polnud juba kohe kõik korras. Pikad haiglasolekud, krambid, ravimid, arstilkäigud. Paks-paks kaust kõigi Peetri dokumentidega. Erinevad teraapiad. Lõpuks abipalved Lastefondile. Selle kõrval kuskil riulil ka teiste pereliikmete fotod. Jah, see heledapäine poisike, kes väiksena vanemate süles istus, ei tee seda enam. Vanem õdegi kannatab. Tema ei saa kodunt lahkuda, kui Peetrit tõsta vaja on. Ikka selleks, et lamajale haigele ohtlikke lamatisi ei tekiks. Heledapäine, minust vaid mõned aastad noorem tüdruk võib soojal suvepäeval vaid loetud ajaks õue lipata.

Ajakirjanik istub ja kuulab. Vahepeal vaatab Anne käsitööd. Tõstab poissi, keda iga puudutus ehmatas, krambitama ajab. Vaatab sondi ja toitmist. Sondi kõhtu sisenemise kohal on juba mitu kuud verine haav. Midagi ei saa teha. Ajakirjanik vaatab liigestest välja käivaid õlavarsi ja põlvi, puusi. Väikest kasvu poiss vaatab tallegi aeg-ajalt otsa, kuid ei fikseeri pilku, sest ta ei tunne vist inimesi ära. Ajakirjanikul pole kahju mitte niivõrd poisist, vaid tema emast. Või kas just kahju. Ei. Pigem imetleb ta tublit ema. Ta on nagu teised puuetega laste vanemad: pettunud, rahulolematu, süüdistab vahepeal riiki, kohalikku omavalitsust. Lastefondile on ta aga tänulik. Juba on fond aidanud Peetrit mitmeti. Vaja oleks veel aga pesemisvanni. Seda ei julge Anne mainida, viimaks on nad saanud juba liiga palju? Ajakirjanik ütleb seda ise Lastefondi heale juhile. Pere saab vajaliku eseme. Anne jutustab ja näitab olukorda mitu tundi. Küsimusi on vahel rohkem kui vastuseidki. Ära minnes, külmast pimedast majast heledasse õue, koristamata aeda astudes kallistab ajakirjanik Annet. Kellele selle loo jutustamisest (rohkem) kasu oli?

Ajakirjanik kõnnib oma auto juurde. Võti lukuauku surutud, istub ta veidi aega, et jalad ja käed värisemise lõpetaksid. Siis sõidab ta koju, kus teda ootavad määratud võimalused oma elu elamiseks. Just nii nagu tema tahab. Aga Anne ja Peetri lugu ei unune. Ajakirjanikul on diktofonil lause “Ma ootan, et ta sureks”, aga ta ei pane seda leheveergudele. Tähtis on see, et Anne edasi elaks.

Peeter on selles loos: <http://www.epl.ee/news/eesti/lastehoiuteenus-kergendaks-oluliselt-puuetega-laste-vanemate-elusid.d?id=64779926> . Ja ehk mitmete lugejate ja minu südames.